

2024

TØNDER
KOMMUNE

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Ellehusvej 2, 6240 Løgumkloster

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	5
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	5
B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	6
1) Indretning og drift af anlæg	6
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	8
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	8
4) Lokalisering og landskab	8
5) Ammoniak	8
6) Lugt	9
7) Øvrige emissioner og gener	9
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	11
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	11
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger	12
11) Erhvervsmæssig nødvendighed	12
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	12
E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	12
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	12
VILKÅR	14
HØRINGER	19
KLAGEVEJLEDNING	19
BILAG	20

INDLEDNING

Johannes Ruijter har den 20. december 2023 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Ellehusvej 2, 6240 Løgumkloster.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 238788) med tilhørende bilag.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen, herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en § 12-miljøgodkendelse efter Husdyrloven fra 2013 samt en tillægsgodkendelsen fra 2017. Disse godkendelser bortfalder, når miljøgodkendelsen efter § 16a bliver udnyttet.

Miljøgodkendelse § 16a – 2024

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få tilladt de eksisterende produktionsarealer, til produktion efter nugældende regler og med mulighed for fleksibilitet i forhold til dyretype. Desuden indeholder ansøgningen:

- Udvidelse af eksisterende kostald med 25 m mod nord – der etableres nye produktionsarealer med dybstrøelse, spalter og med fast drænet gulv
- Etablering af produktionsarealer med dybstrøelse i lade og stald på Ellehusvej 1 (BBR 11+12 og BBR 10)
- Etablering af udeareal (drivvej)
- Etablering af produktionsareal med dybstrøelse under halvtag (BBR 7)
- Etablering af produktionsarealer med dybstrøelse i den gamle kostald (BBR 2)

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 15. august 2024 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Ellehusvej 2, 6240 Løgumkloster med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³. Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

1886 m² - fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til flexgruppe alle kvæg.

1300 m² - spaltegulv med bagskyl eller ringkanal til flexgruppe alle kvæg.

1779 m² - dybstrøelse til flexgruppe alle kvæg, heste, får og geder.

46 m² - dybstrøelse til flexgruppe alle kvæg.

653 m² - fast gulv til flexgruppe alle kvæg.

Gødningsareal

1667 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

132 m² gødningsareal til fast husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

- Udvidelse af eksisterende kostald med 25 m mod nord – der etableres nye produktionsarealer med dybstrøelse, spalter og med fast drænet gulv.
- Etablering af produktionsarealer med dybstrøelse i lade og stald på Ellehusvej 1 (BBR 11+12 og BBR 10).
- Etablering af udeareal (drivvej).
- Etablering af produktionsareal med dybstrøelse under halvtag (BBR 7).
- Etablering af produktionsarealer med dybstrøelse i den gamle kostald (BBR 2).

Dispensationer

Stald "udeareal"/drivvej.

Der er ansøgt om etablering af "udeareal"/drivvej indtil 2 meter fra en vandførende grøft. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet på 15 m til vandløb/grøft.

Det fremgår af ansøgers oplysninger, at stald "udeareal"/drivvej vil blive etableret med fast gulv. Det fremgår endvidere, at der etableres en 1 meter høj væg mod og langs vandløb og at staldgulvet har hældning væk fra vandløbet.

Stald "udeareal"/drivvej er omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsens kap. 4. Derfor gælder kravene om opsamling af husdyrgødning og alle væsker – herunder regnvand.

Der stilles vilkår om, at der etableres en 0,5 - 1 m høj mur langs vandløbet og at staldgulvet skal have hældning væk fra vandløb/grøft.

Det vurderes at indretning af udearealet vil sikre at risikoen for forurening af vandløbet er minimal. På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation til afstandskravet jf. § 9 i Husdyrloven.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

Stald "udeareal"/drivvej.

Stald "udeareal"/drivvej forbindes til vejen. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet på 15 m til vej.

Da vejen ikke benyttes af andre end ansøger har etablering af "udeareal"/drivvej ingen betydning i forhold til benyttelse af vejen. På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation til afstandskravet jf. § 9 i Husdyrloven.

Tilbygning kostald (BBR 13)

Tilbygningen etableres i samme afstand til grøften som den nuværende kostald. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet på 15 m til vandløb/grøft.

I gældende miljøgodkendelse er der stillet vilkår om at arealet mellem stalden og grøften ikke bruges til transport af dyr eller maskiner. Det vurderes at opretholdelse af vilkåret vil sikre vandløbet mod forurening. På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation til afstandskravet jf. § 9 i Husdyrloven.

Tilbygning kostald (BBR 13)

Tilbygningen etableres i samme afstand til vejen som den nuværende kostald. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet på 15 m til vej.

Da vejen ikke benyttes af andre end ansøger har etablering af tilbygningen ingen betydning i forhold til benyttelse af vejen. På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation til afstandskravet jf. § 9 i Husdyrloven.

Lade/maskinhus ændres til stald med dybstrøelse (BBR 11+12)

Stalden ligger ca. 5 m fra en vej. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet på 15 m til vej

Ændringen sker i en eksisterende bygning, og har ingen betydning i forhold til benyttelsen af vejen. På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation til afstandskravet jf. § 9 i Husdyrloven.

Godkendelsen bygger på ansøgers miljøkonsekvensrapport med tilhørende bilag, herunder skema nr. 238788 version 3 indsendt via husdyrgodkendelse.dk - se bilag 1.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder negativt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag I og IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Flemming Refsgaard
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

MILJØTEKNI SK BESKRIVELSE OG VURDE- RING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger
Ellehusvej 2, 6240 Løgumkloster
Ejendomsnr.: 9216071
CVR: 43054945
CHR: 50872

2) Ansøger og ejer
Navn: Johannes Ruijter
Ellehusvej 2, 6240 Løgumkloster
Mobil: 31196550
E-mail: mail@lundsgaarde2.dk

3) Rådgiver:
Birgitte Madsen – Velas I/S
Tlf.: 50801502
E-mail: bima@velas.dk

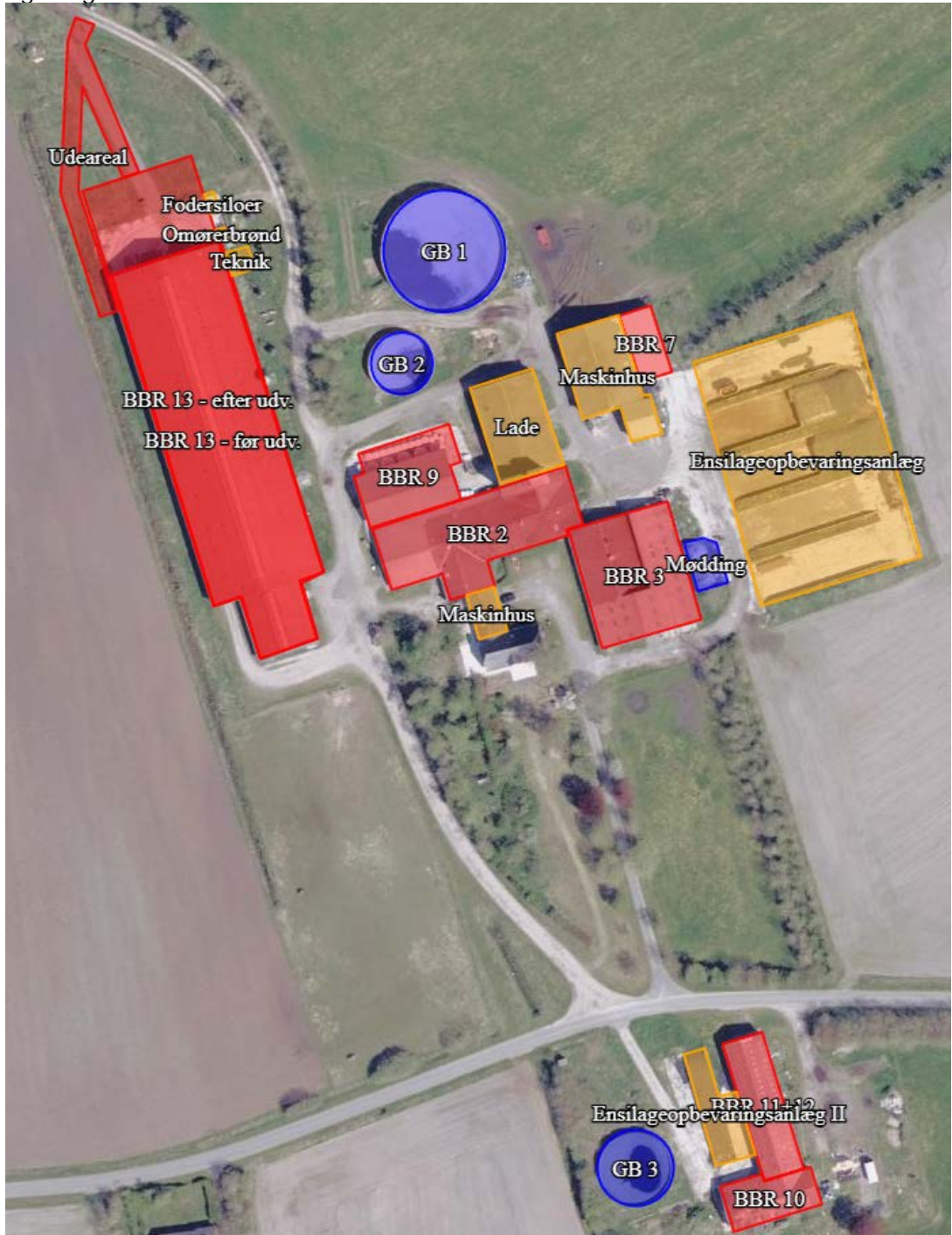
4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte
Ingen andre husdyrbrug med miljømæssig samdrift.

B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur: Placering af stald og gødningsanlæg mv.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
BBR 10	343	Blandet ventilation	3 m	(#651333) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	300
BBR 9	638	Blandet ventilation	3 m	(#651334) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	332
BBR 3	1103	Blandet ventilation	3 m	(#651336) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	410
				(#651335) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	303
BBR 2	1252	Blandet ventilation	3 m	(#703558) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	25
				(#651337) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	80
				(#651337) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	525
BBR 13 - efter udv.	4684	Naturlig ventilation	3 m	(#703583) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	322
				(#703582) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1564
				(#703581) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	46
				(#651343) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	365
				(#651342) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	140
BBR 7	199	Naturlig ventilation	3 m	(#656205) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	199
BBR 11+12	514	Blandet ventilation	3 m	(#662632) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	400
Udeareal	653	Naturlig ventilation	3 m	(#662635) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	653
Sum						5664

Tabel: Ansøgt drift

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 9-12

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til produktionsarealernes udformning og maximale størrelse. På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at der er redegjort tilstrækkeligt for produktionsarealerne i 8-årsdrift, i nudrift og i ansøgt drift.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 12-13 og 31

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers oplysninger, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Tønder Kommune vurderer, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers oplysninger og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 13

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkelig for de bygningsmæssige ændringer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 13

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger er der ikke miljømæssig forbindelse til andre husdyrbrug.

4) Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 13-16 og 27

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravet til vej og vandløb er ikke overholdt for tilbygningen til kostalden og "udearealet"/drivvej og afstandskravet til vej er ikke overholdt for ændringerne af "BBR 11+12". Øvrige afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt.

Dispensation for de afstandskrav der ikke er overholdt fremgår af side 3-4.

Tilbygningen til kostalden etableres delvist omkranset af eksisterende bygninger og i materialer og farver, så den passer til de eksisterende bygninger.

Med vilkår om placering af nye bygninger samt om valg af materialer og farver for tilbygningen vurderes det, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og at de nye bygninger ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur – Draved Skov, ligger ca. 2,1 km nordvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauets nedre grænse på 0,2 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 2 natur er Alslev Mose ca. 2,6 km nord for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose ca. 500 m syd for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,2 kg N/ha/år for 8-års driften og 0,2 N/ha/år for nudriften. I begge tilfælde under beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor en afstand af 500 m til husdyrbruget ligger én eng som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det fremgår af beregninger i ansøgningssystemet at engen vil modtage en merdeposition på < 1,0 kg N/ha/år.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområdet.

6) Lugt

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 19 og 28

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Ellehusvej 3 (ejes af ansøger)	0	FMK	132,5	132,5	237,8	Ja
 Ellehusvej 5	0	FMK	132,5	132,5	434,8	Ja
 Lokalplan 03-22	0	NY	449,1	449,1	2115	Ja
 Vestervang 18	0	NY	449,1	449,1	2243,6	Ja
 Ø. Højst, Højst	0	NY	640,1	640,1	2123,9	Ja

Tabel: Lugtberegning

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Tønder Kommune vurderer:

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt. På den baggrund vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 19-20 og 28-29

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 19-20 og 28-29

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 20 og 29

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne

tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 21 og 29

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 21 og 29

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet. Der stilles derfor ingen vilkår.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 20 og 29

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 31

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning og vilkår til opbevaring og håndtering af gylle, affald og brændstof mm. Der stilles endvidere vilkår om at tagnedløbsbrønde skal sikres så gylle og møddingssaft mv. ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 22

Tønder Kommune vurderer:

Da ejendommen drives økologisk opbevares der ikke pesticider på husdyrbruget. Der stilles derfor ingen vilkår.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 22

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i nogen grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet

vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så eventuelt spild kan opsamles.

Egenkontrol og management

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 24-25

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol ud fra de virkemidler, der er valgt på ejendommen og i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes godt landmandskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 23 - 24

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig. Der stilles derfor ingen vilkår.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 21-22

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om opbevaring af fast og flydende affald. Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes, og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 22 og 30

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om skift til lavenergibelysning, når eksisterende er udtjente. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 23 og 30-31

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer og registrering af vandforbruget.

På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 24-25 og 28

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 6.531 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør netop 6.531 kg N/år.

BAT-kravet er opfyldt ved de anvendte staldsystemer og ved at stille vilkår til driften af fast dræne gulve.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 26

Tønder Kommune vurderer:

Det vurderes alene på baggrund af afstanden, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

11) Erhvervsmæssig nødvendighed

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 13

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer Tønder Kommune, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.

E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 1 – side 7-8.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Habitatvurdering

Nærmeste natura 2000-område er habitatområdet - "Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen". Arnå som er et tilløb til Vidå er beliggende umiddelbart syd for husdyrbruget. Beregninger viser at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 4,8 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen. Vandløb er ikke følsomme overfor luftbåren kvælstof.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde ligger ca. 2,1 m mod nordvest. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Ellehusvej 2 ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i nedenstående tabel. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen (placering fremgår af figuren med situationsplan under tabellen):

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
BBR 10	343	Blandet ventilation	3 m	(#651333) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	300
BBR 9	638	Blandet ventilation	3 m	(#651334) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	332
BBR 3	1103	Blandet ventilation	3 m	(#651336) Flexgruppe: Alle kvæg; Senges tald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	410
				(#651335) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	303
BBR 2	1252	Blandet ventilation	3 m	(#703558) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	25
				(#662813) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	80
				(#651337) Flexgruppe: Alle kvæg; Senges tald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	525
BBR 13 - efter udv.	4684	Naturlig ventilation	3 m	(#703583) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	322
				(#703582) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1564
				(#703581) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	46
				(#651343) Flexgruppe: Alle kvæg; Senges tald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	365
				(#651342) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	140
BBR 7	199	Naturlig ventilation	3 m	(#656205) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	199
BBR 11+12	514	Blandet ventilation	3 m	(#662632) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	400
Udeareal	653	Naturlig ventilation	3 m	(#662635) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	653
Sum						5664
Opbevaringslagre						
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger		Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift						
GB 1	Flydende					1012
GB 2	Flydende					258
GB 3	Flydende					397
Mødding	Fast					132

Figur: Situationsplan

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
3. Husdyrbruget skal drives med økologisk autorisation.

Stalde og anlæg
4. Staldene skal være indrettet med det staldsystem der fremgår af vilkår 1 og med et produktionsareal der ikke overstiger det areal der er angivet i vilkår 1.
5. Nye bygninger skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1.

6. Det nye produktionsareal på 322 m² i "BBR 13" skal etableres med faste drænedede gulve med skraber og ajleafløb. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af gulvarealet. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod en eller flere ajlerender i gulvets længderetning eller spalteåbninger på tværs af gulvets længderetning. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod en eller flere ajlerender i gulvets længderetning eller spalteåbninger på tværs af gulvets længderetning.
7. Stald "udeareal" skal etableres med en 0,5 - 1 m høj mur mod vandløb/grøft og staldgulvet skal udføres med hældning væk fra vandløb/grøft.
8. Arealet mellem stalden "BBR 13" og vandløb/grøft må ikke bruges til transport af hverken dyr eller maskiner syd for stald "udeareal"/drivvej.

Ammoniak

9. På produktionsarealer med faste drænedede gulv med skraber og ajleafløb skal der foretages automatiske skrabninger af gangarealet mindst hver anden time. Skraberne skal være forsynet med timer.
10. Det skal sikres at ajleafløbene til enhver tid kan aflede ajlen, så der ikke er pytter på de fast drænedede gulve.
11. Skraberens vedligeholdelse i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Gødningsopbevaring og – håndtering

12. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
13. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.
14. Gyllebeholderen på Ellehusvej 1 må maksimalt indeholde 500 m³.
15. Såfremt gyllebeholderen på Ellehusvej 1 ønskes fuldt udnyttet skal der etableres og vedligeholdes foranstaltninger der sikrer mod afløb til vandløb. Foranstaltningerne skal synes og godkendes af Tønder Kommune før ibrugtagning.

Landskabelige hensyn

16. Tilbygningen til "BBR 13" skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger.

Støj

17. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55

Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværtdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger. Målinger eller beregninger til kontrol af, at vilkåret er overholdt, skal udføres når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målingerne kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Fluer og skadedyr

18. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
19. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

20. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

21. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 25 m fra gyllebeholderne, ensilagepladserne, møddingspladsen eller pladser til kalvehytter skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle eller pladsvæske til drænsystemet.

Olie og brændstof

22. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
23. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

24. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
25. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
 - Forbrug af el, vand og brændstof
 - Enhver form for driftsstop af skrabe anlæg på produktionsarealer med faste drænedede gulve skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

- Logbog, servicefaktura, registreringer fra datalogger eller lignende, der dokumentere, at skraberne er i drift og vedligeholdes skal opbevares på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Affald

26. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
27. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

28. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el og brændstof.
29. Der skal skiftes til lavenergibelysning i stalde, foderlade og maskinhus, når de eksisterende lyskilder er udtjente.

Vandforbrug

30. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
31. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

I de høring

Ansøgningen blev den 26. april 2024 annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at de personer, som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 563 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det, der er søgt om, har underordnet betydning for naboen.

Husdyrbruget har én nabobeboelse på Ellehusvej 4, som matrikulært grænser op til husdyrbrugets anlæg. Nabobeboelsen er dog beliggende ca. 800 m fra Husdyrbruget dvs. væsentlig længere væk end lugtkonsekvenszonen på 563 m. Det vurderes derfor at det ansøgte har underordnet betydning for naboen.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest torsdag den 12. september 2024.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen. Hvis godkendelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport fra ansøger

Miljøkonsekvensrapport og ansøgning efter § 16a

Lundsgårde

Ellehusvej 1 og 2, 6240 Løgumkloster

Kostald forlænges, og malkekarrusel erstattes af robotter
Kviestald indrettes med dybstrøelse

IT-skema 238788
Indsendt 20. december 2023

Datablad

Ansøger og ejer	Johannes Ruijter Ellehusvej 6540 Løgumkloster
	Kontaktperson på miljø sagen: Johannes Ruijter Mobil: 31196550 Mail: mail@lundsgaarde2.dk
Husdyrbrugets adresse	Ellehusvej 1 og 2, 6240 Løgumkloster
CVR-nummer	43054945
CHR-nummer	50287
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500005058
Matrikel-nr.	5 – Mosbøl, Højst
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	238788
Konsulent	Velas I/S Birgitte Madsen bima@velas.dk, 50801502 Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
Ansøgning indsendt	20. december 2023

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Ellehusvej 1 og 2 i Løgumkloster. Det ansøgte omfatter:

- Den eksisterende kostald forlænges med 25 m mod nord
- Der bygges et teknikrum på den østlige side af kostalden
- Malkekarrusellen erstattes af malkerobotter, der placeres i den nye tilbygning mod nord
- I tilbygningen mod nord kommer der foruden robotter også et separationsområde og en dybstrøelsesboks
- Der etableres dybstrøelse under halvtag ved maskinhus
- I den gamle kostald indrettes et areal med dybstrøelse til heste
- I kviestalden på Ellehus vej 1 indrettes dybstrøelse
- I lade på Ellehusvej 1 indrettes dybstrøelse

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkning er ved ovenstående projekter.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte kan medføre. Rapporten danner grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	9
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	9
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	13
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	13
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed</i>	13
3.4.1 <i>Generelle afstandskrav</i>	13
3.5 <i>Ammoniakemission</i>	16
3.5.1 <i>Naturpunkter</i>	16
3.6 <i>Lugtmission</i>	19
3.6.1 <i>Kumulation til naboer</i>	19
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener</i>	19
3.7.1 <i>Støj</i>	19
3.7.2 <i>Støv</i>	20
3.7.3 <i>Lys</i>	20
3.7.4 <i>Skadedyr</i>	21
3.7.5 <i>Transporter</i>	21
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	21
3.8.1 <i>Døde dyr</i>	21
3.8.2 <i>Affald</i>	22
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier</i>	22
3.8.4 <i>Energiforbrug (brugen af naturressourcer)</i>	22
3.8.5 <i>Vandforbrug</i>	23
3.8.6 <i>Restvand</i>	23
3.9 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	24
3.10 <i>Grænseoverskridende virkninger</i>	26
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne	27
4.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter</i>	27
4.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission</i>	28
4.3 <i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur</i>	28

4.4	<i>Lugtgener for omboende</i>	28
4.5	<i>Støjgener</i>	28
4.6	<i>Støvgener</i>	29
4.7	<i>Lyspåvirkninger</i>	29
4.8	<i>Skadedyr</i>	29
4.9	<i>Transporter</i>	30
4.10	<i>Energi</i>	30
4.11	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	30
4.12	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	31
4.13	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	31
4.14	<i>Alternative løsninger</i>	32
4.15	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	32
5.	Konklusion	32
6.	Bilag	33

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer det ansøgte projekt med forlængelse af kostald mm.

I forbindelse med optimering af projektet er der ikke overvejet andre placeringer. De fleste ændringer sker inde i eksisterende bygninger. Derfor har andre placeringer ikke været i spil.

En alternativ løsning i kostalden kunne være at placere robotterne i den bygning, hvor malkekarrusellen er i dag. Det ville give problemer med malkning i byggeperioden. Karruselbygningen er heller ikke bred nok til robotterne.

Det er konkluderet, at den valgte løsning er bedst i forhold til arbejdsgange og udnyttelse af bygningsmassen.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Ejendommen er en kvægejendom. Den oprindelige miljøgodkendelse er fra 2009. Der er efterfølgende lavet tillæg i 2017. Ved tillægsgodkendelsen i 2017 blev der givet tilladelse til et dyrehold på 230 køer (tung race), 190 kvier (6-25 mdr.), 60 kvier (0-6 mdr.) og 120 tyre (40-60 kg).

Der foretages nu følgende ændringer af anlægget:

- Den eksisterende kostald forlænges med 25 m mod nord
- Der bygges et teknikrum på den østlige side af kostalden
- Malkekarrusellen erstattes af malkerobotter, der placeres i den nye tilbygning mod nord
- I tilbygningen mod nord kommer der foruden robotter også et separationsområde og en dybstrøelsesboks
- Der etableres dybstrøelse under halvtag ved maskinhus
- I den gamle kostald indrettes et areal med dybstrøelse til heste
- I kviestalden på Ellehus vej 1 indrettes dybstrøelse
- I lade på Ellehusvej 1 indrettes dybstrøelse

Antallet af køer forventes fremover at ligge på ca. 270 køer plus opdræt.

Før 1/8 2017 blev lugt og ammoniak beregnet ud fra dyreholdet. Efter 1/8 2017 beregnes lugt og ammoniak ud fra produktionsarealet, som er det staldareal dyrene har adgang til, samt areal af gødningslagre. De bygningsmæssige ændringer i dette projekt betyder, at produktionsarealet i staldene øges fra 3606 m² i nudrift til 5664 m² i ansøgt drift. Overfladeareal af gødningslagre er uændret 1799 m².

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Projektet medfører at lugt stiger fra 38.753 OU til 73.632 OU. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byzone overholdt. For at minimere lugtgener holdes ejendommen ryddelig i forhold til foderrester og husdyrgødning. Dette reducerer også risikoen for fluer og rotter. Ejendomme drives økologisk. Det betyder at dyrene kommer på græs, hvilket medvirker til mindre lugt fra staldene. Dette er der ikke korrigeret for i lugtberegningerne, så den reelle lugt er mindre end beregnet.

Landskab

Nye bygningselementer omfatter en forlængelse af kostalden mod nord, samt et teknikrum på siden af kostalden. De nye bygningselementer ligger i tilknytning til den eksisterende kostald. For langt de fleste omkringboende gælder, at der er beplantning mellem deres bolig og ejendommen.

Påvirkning af natur

Det ansøgte projekt medfører at ammoniakemissionen fra ejendommen stiger fra 3944 til 6531 kg. Ejendommen ligger ca. 2 km fra natur beskyttet efter EU-regler og ca. 2,7 km fra nærmeste natur beskyttet efter danske nationale regler. Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. For det konkrete projekt er der krav om, at der højst må udledes 6531 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der

kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l. I det konkrete projekt overholdes kravet til maksimal ammoniakudledning via de valgte staldsystemer.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, samt placering i forhold til omgivelserne.

Der redegøres for ammoniak- og lugtemissionen, samt for øvrige områder, hvor husdyrbruget kan belaste omgivelserne fx støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourceforbrug.

I kapitel 4 vurderes husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Ejendommen er en økologisk malkekvægsbesætning. Husdyrbrugets bygninger er placeret på begge sider af Ellehusvej med størstedelen af anlægget nord for vejen. Oversigt over anlægget ses på Figur 1.

Figur 1 Situationsplan for Ellehusvej 1 og 2

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug skal den ansøgte drift sammenholdes med nudriften og med driften for 8 år siden. I det følgende beskrives derfor 8-års driften, nudriften og den ansøgte drift. I denne sammenhæng skal "drift" forstås som størrelse og type af produktionsarealer. Størrelsen af produktionsarealerne er opgjort ud fra opmålinger.

Oplysninger om produktionsarealer fremgår af IT-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk og er vist skematisk i Tabel 1.

Den nuværende miljøgodkendelse, som danner grundlag for nudriften, er fra 2017. 8-års driften er baseret på en godkendelse fra 2009. Forskellen på de to godkendelser er dyreholdets størrelse. Der blev ikke ændret på bygningerne.

I ansøgt drift forlænges kostalden, et halvtag indrettes med dybstrøelse, bygningerne på Ellehusvej 1 indrettes med dybstrøelse og drivvejens placering ændres. Herudover søges om flexgruppe i alle staldafsnit.

Tabel 1 Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m2)		
		8-årsdrift MGK 2009	Nudrift MGK 2017	Ansøgt* 2023
BBR 13	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	322	322	0
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast drænet gulv	1564	1564	1886
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	50	50	46
BBR 13 (udvidelsen)	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter	0	0	365
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse			140
BBR 10	Malkekøer, kvier og stude. Bindestald m riste	100	100	0
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	0	300
		6 mdr på græs	6 mdr på græs	0 mdr på græs
BBR 9	Dybstrøelse – kvier og kalve	332	332	332
BBR 3	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter	410	410	410
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	303	303	303
BBR 2	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter	525	525	525
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	0	80
	Heste, dybstrøelse	0	0	25
		5 mdr på græs	6 mdr på græs	0 mdr på græs
BBR 7	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	0	199
BBR 11+12	Dybstrøelse	0	0	400
Udeareal	Drivvej m fast gulv	0	0	653

*I ansøgt drift søges om flexgrupper

BBR 13 er en kostald med sengebåse og fast drænet gulv, samt et hjørne med dybstrøelse. Der er 4 rækker senge og foderbord i hver side. I forbindelse med denne ansøgning vil opsamlingspladsen foran malkestalden blive ændret til sengebåsestald med fast drænet gulv. Samtidig bliver arealet med dybstrøelse lidt mindre. Malkekarrusellen tages ud af drift.

Udvidelse er en tilbygning til BBR 13, der forlænges mod nord. I denne bygning indsættes malkeroboter, og der indrettes et areal med sengebåse og et areal med dybstrøelse.

BBR 10 er en ungdyrstald på Ellehusvej 1. I miljøgodkendelsen fra 2017, er den registreret som bindestald med riste. Dette staldareal ændres nu til dybstrøelse og udvides. I de tidligere godkendelser, var der vilkår om afgræsning. Dette indgår i beregningerne for 8-års drift og nudrift. Der indgår ikke afgræsning i beregningerne i ansøgt drift.

BBR 9 er et areal med kalvehytter. Arealet ændres ikke i forbindelse med denne ansøgning.

BBR 3 er en kalve- og ungdyrstald, der er indrettet med senge og spaltegulv, samt et areal med dybstrøelse. Der ændres ikke noget i denne stald.

BBR 2 er en ældre kostald, der er indrettet med senge og spaltegulv. En gammel malkegrav indrettes fremover med dybstrøelse. I de tidligere godkendelser, var der vilkår om afgræsning. Dette indgår i beregningerne for 8-års drift og nudrift. Der indgår ikke afgræsning i beregningerne i ansøgt drift.

BBR 7 er et halvtag, hvor der nu etableres dybstrøelse.

BBR 11+12 er en lade/lagerbygning på Ellehusvej 1, hvor der fremover påtænkes at lave dybstrøelse.

Udearealet går fra stalden til foldene. Det fungerer som drivvej. Det er på nuværende tidspunkt uklart om drivveje skal betragtes som produktionsareal. Følgende fremgår af Landbrugsinfo:

Emne	Beskrivelse	Status
Er drivgange produktionsareal?	<p>Nogle kommuner administrerer drivgange som produktionsareal.</p> <p>Nogle stiller mange vilkår for renholdelse. Reelt kan det være svært at hævde, at dyrene kun midlertidigt opholder sig på arealerne, når der er mange dyr / flere malkninger.</p> <p>Det kan også være svært at finde hul til rengøring. Derfor skal det afklares, om disse drivgange skal anses for produktionsareal eller ej.</p>	I proces internt hos Erhvervsjura og SEGES Innovation.

Tønder Kommune oplyser, at de pt. ikke betragter drivveje som produktionsareal. Men på grund af usikkerheden i lovgivningen har vi fra ansøgers side valgt at inddrage drivvejene/udearealet i beregningerne i ansøgt drift, for at minimere konsekvenserne, hvis det politisk besluttes, at drivveje skal indgå i produktionsarealet.

På Ellehusvej 1 og 2 findes tre gyllebeholdere. De to beholdere på Ellehusvej 2 er på 5054 m³ og 1150 m³. Beholderen på Ellehusvej 1 er på 1500 m³.

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
GB 1	2008	5054	1012	Ingen indregnet
GB 2	1989	1150	258	Ingen indregnet
GB 3	2004	1500	397	-
I alt		6204		

Der er foretaget en kapacitetsberegning for ejendommen, der viser, at der er lagerkapacitet til gylle på over 9 mdr. Herved vurderes det, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens vejledende regler om 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt. Beregningerne er ikke korrigeret for at kørerne kommer på græs om sommeren, så reelt er der mere kapacitet end beregnet.

Ifølge godkendelsen fra 2017 har der været overvejelser om at tage beholderen på Ellehusvej 1 (GB 3, 1500 m³) ud af drift. Derfor er beholderen ikke indregnet i lagerkapaciteten. Beholderen indgår dog i IT-ansøgningskemaet fra 2017. Derfor indgår den i ammoniakberegningerne i både 8-års drift, nudrift og ansøgt drift, så der er taget højde for emissionen, hvis den ikke tages ud af brug. På denne måde er det vurderet, at lagerkapaciteten er overholdt, hvis beholderen tages ud af brug, og at ammoniakkravene vil være overholdt, selv om beholderen er i brug.

Der en mødding på Ellehusvej 2. Ved udmugning kan møget opbevares på mødding eller i markstak efter gældende regler.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der foretages følgende bygningsmæssige ændringer:

- Den eksisterende kostald forlænges med 25 m mod nord
- Der bygges et teknikrum på den østlige side af kostalden
- Malkekarrusellen erstattes af malkerobotter, der placeres i den nye tilbygning mod nord
- I tilbygningen mod nord kommer der foruden robotter også et separationsområde og en dybstrøelsesboks
- Der etableres dybstrøelse under halvtag ved maskinhus (BBR 7)
- I den gamle kostald indrettes et areal med dybstrøelse til heste
- I kviestalden på Ellehus vej 1 indrettes dybstrøelse

Det vurderes at tilbygningen og udearealet er erhvervsmæssigt nødvendige, da de skal anvendes til malkning af køerne på en kvægeejendom, hvor der produceres og sælges mælk. Tilbygningen afløser den nuværende malkestald, som er nedslidt.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger ejer ikke andre husdyrbrug end det her beskrevne, og der vurderes ikke at være teknisk eller forureningsmæssigt forbindelse med andre husdyrbrug, på en sådan måde, at de skal godkendes samlet.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed

Ejendommen ligger sydvest for Øster Højst. Ejendommen ligger i et landskab præget af åbne marker og læhegn.

I dette afsnit beskrives husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturområder og omkringboende.

Oversigt over anlægget fremgår af Figur 1.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 7 og 8 i forhold til nye husdyranlæg er beskrevet i tabellen herunder.

Tabel 3. Faste afstandskrav i henhold til Husdyrbruglovens §§ 6 og 7 og 8

Nærmeste...	Afstandskrav	Afstand	Beskrivelse
Nabo	50 m	Ca. 145 m	Fra BBR 10 på Ellehusvej 1 til naboen på Ellehusvej 3 (ejes af ansøger)
Naboskel	30 m	Ca. 6 m	Fra GB3 til markskel mod vest. Der er tale om en eksisterende beholder, og ansøger ejer jorden på begge sider af skellet.
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	15 m	Ca. 13 m	BBR 2. Der er tale om et eksisterende staldafsnit.

Samlet bebyggelse i landzone	433 m*	Ca. 2,2 km	Til Vestervang 18 i Øster Højst
Byzone (eksisterende og fremtidig)	621 m*	Ca. 2,1 km	Til Øster Højst
Sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	621 m*	> 2 km	
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv	433 m*	Ca. 2 km	Lokalplan 03-22 (rekreativt område)
Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	Ca. 2,3 km	Vandværk i Øster Højst
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	>1 km Ca. 10 m	Sydvest for BBR 3. Vandboring 159.264. Der foretages ikke ændringer i BBR 3.
Vandløb - åbent	15/100 m	Ca. 52 m Ca. 5 m Ca. 2 m Ca. 9 m	Arnå sydøst for BBR10. Grøft vest for GB3. Grøft vest for nyt udeareal. Grøft vest for ny tilbygning. Tilbygningen ligger i samme afstand til grøften som den nuværende kostald.
Sø	15/100 m	Ca. 520 m Ca. 360 m	Vest for tilbygning. Syd for BBR10.
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	<15 m	Fra nyt teknikrum og tilbygning og udeareal til privat fællesvej
Kategori 1 natur	10 m	Ca. 2 km	Draved Skov
Kategori 2 natur	10 m	> 2 km	Syd for Bjergmose

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt på ejendommen til beboelsesbygningen ved samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Der søges om følgende dispensationer:

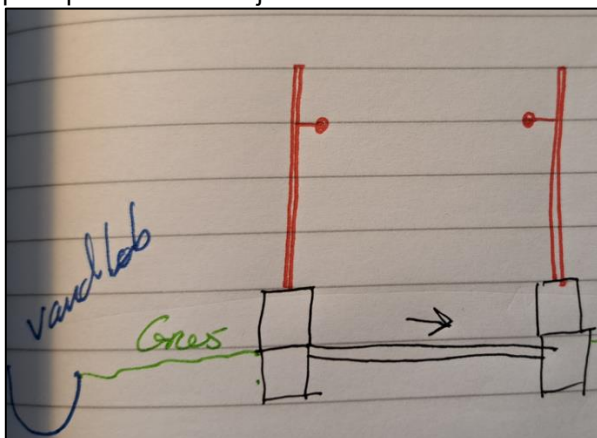
- Tilbygning til kostald placeres tættere på grøft end 15 m
- Udeareal/drivvej placeres tættere på grøft end 15 m
- GB3 er placeret tættere på grøft end 100 m
- Nyt teknikrum er placeret tættere på privat fællesvej end 15 m
- Herudover er det svært at vurdere, om der er andre bygninger, der ikke overholder afstandskravet på 15 m til den private fællesvej, da dennes matrikelgrænse ikke ser ud til at følge vejen helt. Vejens matrikelgrænse går således ind over BBR13 og BBR9.

I godkendelsen fra 2009 står der følgende om afstand mellem BBR13 og grøften:

Stalden er indrettet med fast gulv og har ingen kapacitet til opbevaring af gylle under gulvet. Der er ingen porte i facaden der vender ud mod grøften. Der er stillet vilkår om at arealet mellem stalden og grøften ikke bruges til transport af dyr eller maskiner. På baggrund af ovenstående vurderes der ikke at være en risiko for mennesker eller miljø. Tønder Kommune meddeler derfor dispensation til afstandskravet.

Den nye tilbygning vil blive placeret i samme afstand til grøften som den eksisterende stald, men fremover vil der være døråbning ud mod grøften, og der vil være gyllekanaler i stalden. Mellem

tilbygningen (inkl. døråbning) og grøften etableres en drivvej, som tænkes indrettet med fast gulv. For at minimere risikoen for at gødning fra drivvejen kommer til grøften, bliver der etableret en mur på 1 m langs drivvejen, og gulvet på drivvejen vil få hældning væk fra grøften. Se nedenstående principskitse af drivvejen.

Drivvejen er todelt (se figur 1). Drivvejen ved staldens gavlende bruges til de køer, der er på vej ud. Drivvejen nærmest grøften bruges til de køer, der er på vej ind. Drivvejen til de køer, der er på vej ind, kan ikke placeres ved gavlenden eller på østlig side af stalden på grund af staldens indretning, samt behovet for at kunne transportere foder og strøelse ind i stalden. På denne baggrund søges der om dispensation til etablering af tilbygning og drivvej mindre end 15 m fra grøften.

I godkendelsen fra 2009 står der følgende om afstand mellem GB3 og grøften:

Gyllebeholderen på Ellehusvej 1 må maksimalt indeholde 500 m³ indtil gyllebarrieren og rørlægning af grøft er etableret som angivet i bilag 4 og anlægsarbejdet er synet og godkendt af Tønder Kommune.

Hvis beholderen ønskes anvendt fremover vil ovenstående blive overholdt. På denne baggrund søges der om at opretholde dispensationen til anvendelse af GB3 mindre end 100 m fra grøften.

I godkendelsen fra 2009 står der følgende om afstand mellem BBR13 og den private fællesvej:

I forbindelse med miljøgodkendelsen er der søgt dispensation fra afstandskravet på mindst 15 m fra den nye staldbygning til den private fællesvej (§ 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug). Idet vejen ikke benyttes til ekstern trafik meddeler Tønder Kommune dispensation til afstandskravet.

Det er svært at angive afstanden mellem bygningerne og vejen, da vejens matrikelgrænse ikke helt følger vejen. Det vurderes at de nye bygninger ikke vil ligge tættere på vejen, end de eksisterende bygninger gør. På denne baggrund søges der om dispensation til opførelse af teknikrum og udeareal inden for 15 m fra privat fællesvej.

I godkendelsen fra 2017 er dispensationerne ikke beskrevet nærmere, da der dengang ikke blev ændret i kostalden, og da der var planer om at tage GB 3 ud af drift.

Nedenstående tabel viser om ejendommens anlæg ligger inden for udvalgte planforhold/udpegninger.

Tabel 4. Planforhold/udpegninger

Planforhold/udpegning	Ja	Nej
Naturbeskyttelsesområder		x
Grønt Danmarkskort	Delvist	
Natura 2000 områder		x
Bevaringsværdige landskaber		x
Større sammenhængende landskaber		x

Geologiske bevaringsværdier		x
Økologiske forbindelseslinjer	Delvist	
Værdifulde kulturmiljøer		x
Kulturhistoriske bevaringsværdier		x
Fredede områder		x
Kystnærhedszonen		x
Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	Delvist	
Skovrejsningsområder		x
Skovbyggelinje		x
Sø- og åbeskyttelseslinje	Delvist	
Kirkebyggelinje		x
Fortidsmindelinje		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x
Områder til store husdyrbrug		x
Særligt værdifulde landbrugsområder		x
Følsomme indvindingsområder		x
Indvindingsoplande inden for OSD		x
Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse		x
BNBO		x

3.5 Ammoniakemission

Det ansøgte projekt medfører, at ejendommens samlede ammoniakemission stiger:

- Emission i 8 års drift = 3995 kg NH₃-N/år
- Emission i nudrift = 3944 kg NH₃-N/år (lidt lavere end i 8-års drift pga afgræsning)
- Emission i ansøgt drift = 6531 kg NH₃-N/år

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er ved Draved Skov ca. 2 km nordvest for anlægget. Totaldepositionen er 0,1 kg N/ha. Ifølge hjælpeværktøjet i IT-ansøgningssystemet er der kumulation med et andet husdyrbrug i dette naturpunkt. Dermed er det lovgivningsmæssige krav max. 0,4 kg, hvilket er overholdt.

Herudover er der habitat-natur lidt længere mod nord. Totaldepositionen er 0,1 kg N/ha. På dele af heden er der kumulation med andre husdyrbrug. Dermed er det lovgivningsmæssige krav max. 0,2 kg, hvilket er overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er syd for Bjergmose ca. 2,5 km nord for anlægget. Afstanden betyder, at der afsættes 0,1 kg N pr. ha, hvilket er under lovgivningens krav om maksimalt 1 kg N pr ha fra den samlede produktion på husdyrbruget.

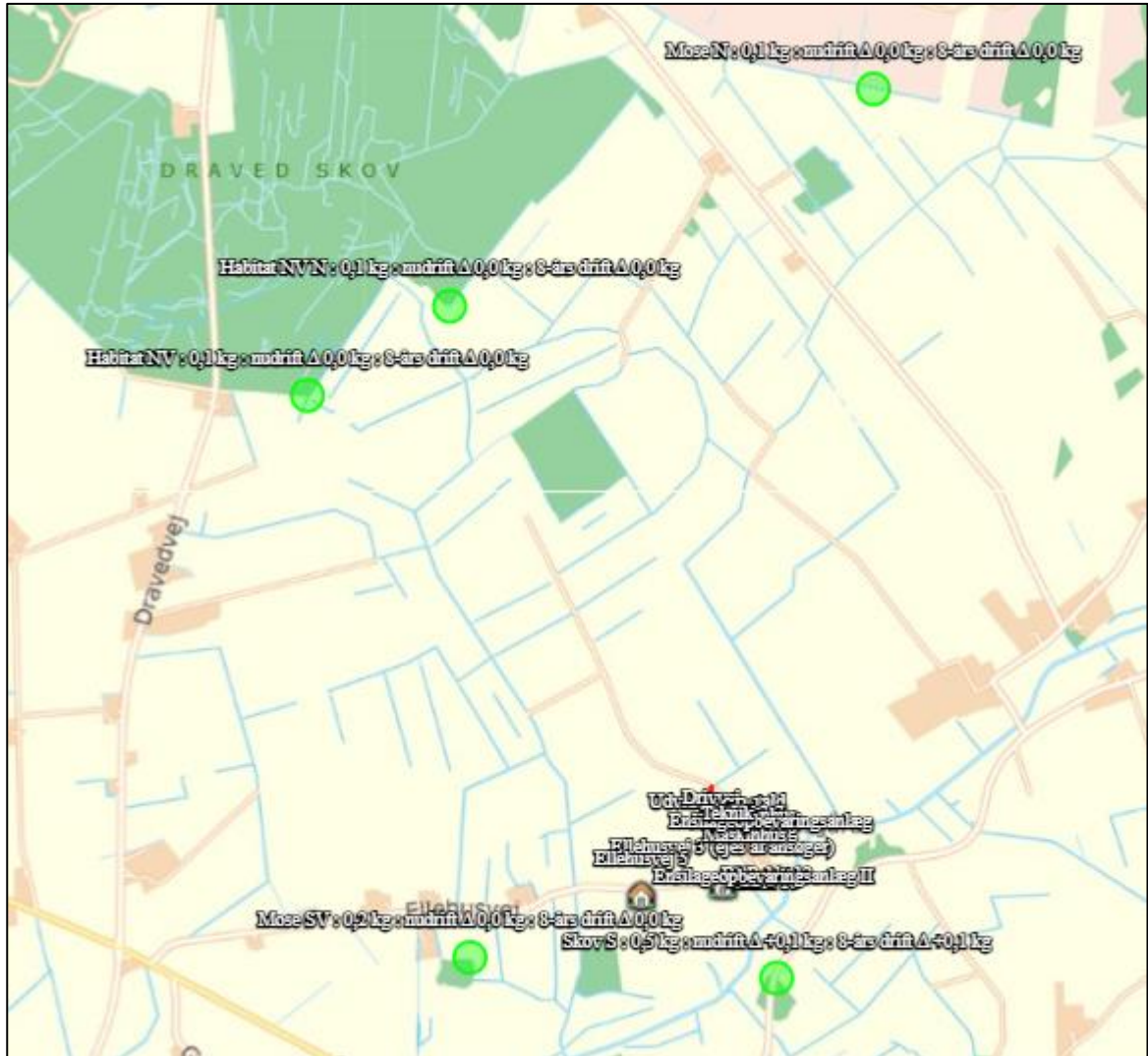
Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Der er regnet til de to nærmeste kategori 3-naturområder. Det drejer sig om en skov syd for ejendommen og en mose sydvest for ejendommen. Både skoven og mosen modtager mindre end 1 kg i merdeposition.

Tabel 5. Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter jf. Figur 2

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Habitat NV N	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Mose N	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Overdrev Ø	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Habitat NV	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,1
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
Skov S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,5

Figur 2. Markering af nærmeste naturområder (lysegrønne markeringer) omkring ejendommen, hvor der er beregnet ammoniakdeposition til (jf. tabel 5). Kategori 2-overdrev mod øst fremgår dog ikke af kortet, fordi det ligger så langt væk.

3.6 Lugtemission

Resultat af lugtberegning fremgår af tabel 6. Det ses at lugtgenekriterierne i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Tabel 6. Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Ellehusvej 3 (ejes af ansøger)	0	FMK	132,5	132,5	237,8	Ja
 Ellehusvej 5	0	FMK	132,5	132,5	434,8	Ja
 Lokalplan 03-22	0	NY	449,1	449,1	2115	Ja
 Vestervang 18	0	NY	449,1	449,1	2243,6	Ja
 Ø. Højst, Højst	0	NY	640,1	640,1	2123,9	Ja

3.6.1 Kumulation til naboer

Der vurderes ikke at ligge andre husdyrbrug inden for 100 m fra naboerne eller inden for 300 m fra samlet bebyggelse og byzoner. Dermed vurderes der ikke at være kumulation med andre husdyrbrug.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet. Disse gener/ulemper beskrives i det følgende.

3.7.1 Støj

På landbrugsejendomme er der en række aktiviteter, som kan medføre støj. Det kan for eksempel dreje sig om foderhåndtering, transport, gyllepumpning, korntørring mm.

Tabel 7. Tabel over støjkloder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På følgende stalde: BBR 10 + BBR 3 + BBR2	Kører efter behov.
Foderblanding	Der hentes ensilage fra plansiloerne øst for	Dagligt 2 timer i tidsrummet kl. 7-18

	staldene, og foderet blandes her	
Udfodring	Med fuldfodervogn i alle staldene	2 gange i døgnet i tidsrummet 7-18
Malkeanlæg	Malkerobotter nord for BBR 13	Vil stort set køre hele døgnet, men støjer ikke meget.
Mælkekøling	Ved tankrum	Vil stort set køre hele døgnet, men støjer ikke meget.
Afhentning af mælk	Ved tankrum	Ca. 30 minutter dagligt. Tidspunkt varierer.
Ensilering	Ensilagesiloerne	Græs: ca. 9 timer efter hvert slæt. Majs: en gang årligt i ca. 30 timer.
Levering af indkøbt foder	Lade	1 time 1 gang pr md mellem 7 og 17.
Kornvalse	Foderlade	-
Korntørring	Ingen	-
Udmugning	BBR 13 BBR 10 BBR 9 BBR 3 BBR 2 (hestebokse) Udvidelsen BBR 7	½-1 time hver 2. md i dagtimerne 1-2 timer hver 2. md i dagtimerne 2 timer hver md. i dagtimerne 2 timer hver md. i dagtimerne 1/4 time hver dag i dagtimerne med håndkraft ½-1 time hver 2. md i dagtimerne 1-2 time hver 2. md i dagtimerne
Afhentning af døde dyr	Ved GB3	Hyppighed og tidspunkt varierer. Evt. 15 minutter hver måned mellem kl. 7 og 17.
Kompressor	Lade	Ved behov

Placering af støjkilder fremgår af bilag 3.

3.7.2 Støv

De væsentligste støvkilder vurderes at være transport og håndtering af foder og strøelse. Se mere om disse aktiviteter i tabellen ovenfor samt i afsnit 3.7.5.

Placering af støvkilder fremgår af kortbilag.

3.7.3 Lys

Der er lys i staldene efter behov, dog med reduceret mængde om natten (natsænkning).

Der vil være udendørs belysning omkring driftsbygningerne. Disse lys vil blive styret af sensorer.

Placering af lyskilder fremgår af kortbilag.

3.7.4 Skadedyr

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med gældende retningslinjer. Der anvendes hydratkalk, Stalosan eller andet øko-godkendt middel i strøede arealer.

Bokse strøes løbende, så de er tørre i overfladen. Møg opbevares overdækket på befæstet areal eller i markstak.

Ved konstatering af rotter kontaktes kommunen. Der forebygges ved at holde ejendommen ryddelig (plastik og foderrester fjernes løbende).

Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre ændringer i håndtering af skadedyr.

3.7.5 Transporter

Antallet af transporter afhænger af dyreholdets størrelse og sammensætning. Arealbaserede godkendelser/tilladelser rummer fleksibilitet i dyreholdets størrelse og sammensætning, hvorfor det er svært at estimere antallet af transporter.

Tabel 8. Anslået antal transporter pr år (én transport = til og fra ejendommen)

Transporter	MGK 2017	Anslået efter udvidelse
Indkøbt foder mv.	Ca. 14	Ca. 14
Eget korn	Ca. 32	Ca. 32
Grovfoder	Ca. 300	Ca. 350
Fyringsolie/brændstof	Ca. 10	Ca. 10
Mælk	Ca. 365	Ca. 365
Udlevering af dyr til slagtning	Ca. 20	Ca. 20
Afhentning af døde dyr	Ca. 12	Ca. 12
Diverse sækkevarer (minerale, kalveblanding, rengøringsmidler mv.)	Ca. 12	Ca. 12
Halm/savsmuld	Ca. 16	Ca. 16
Gyllekørsel	Ca. 405	Ca. 405
Fast møg	Ca. 22	Ca. 22
Affald	Ca. 20	Ca. 20
Maksimalt i alt	Ca. 1228	Ca. 1278

Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med ændring af besætningen kan der være et øget transportbehov til og fra ejendommen, men antallet øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Det er primært antallet af transporter i forbindelse med kørsel af husdyrgødning og grovfoder, som kan stige. Disse transporter foregår hovedsageligt over en tidsbegrænset periode og fortrinsvis i dagtimerne hvis muligt. Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er.

Placering af interne transportveje fremgår af kortbilag.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares skjult fra vejen på spalter under kadaverkappe. De opbevares i henhold til gældende regler for opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. DAKA afhenter efter behov og med dags varsel.

3.8.2 Affald

Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Tabel 9. Opbevaring og bortskaffelse af affald

Affaldstype	Opbevaringssted og bortskaffelse
Spildolie	Der er ingen olieaffald fra ejendommen. Bedriftens traktor og minilæsser får skiftet olie ved leverandør.
Motorolie	Placeret i værksted på fast gulv uden afløb.
Medicinrester og kanyler	Opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Evt. rester afleveres til dyrlægen.
Pesticidrester	Ingen
Brændbart affald, søkke, plastik og bigbags	Køres til genbrug eller kommes i container til brændbart affald. Tømmes løbende af vognmand Marius Pedersen.
Jern og metal	Afhentes af produkthandler

3.8.3 Olie- og kemikalier

Der opbevares ikke pesticider, da ejendommen drives økologisk.

Tankning af diesel sker i maskinhus/lade på en plads med fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Opbevaring af dieselolie sker i typegodkendt beholder.

Tabel 10. Olietanke på ejendommen ifølge BBR

Anvendelse	Størrelse (L)	Årgang	Placering	Bemærkning
Dieselolie	1200	1997	BBR 7	Overjordisk tank. Roug. Indendørs.
Dieselolie	4000	2007	BBR 7	Overjordisk tank. Roug. Indendørs.

3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

Der anvendes primært energi til malkning og fodring.

Energiforbruget forventes at stige fremover som følge af det større antal køer, der skal malkes.

Tabel 11. Husdyrbrugets årlige energiforbrug

Type	MGK 2017	Forventet i ansøgt drift
El	170.000 kWh	270 køer x 759=205.000 kWh*
Dieselolie	25.000 L	25.000 L
Gas	2500 kg	0 kg

*Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES:
668,69 KWh/årsko ved malkestald/karrusel
758,69 KWh/årsko ved AMS

3.8.5 Vandforbrug

Der anvendes primært vand til drikkevand og til vask af malkeanlæg.
Ejendommen er tilsluttet byvand.

Tabel 12. Anslået årligt vandforbrug ($m^3/\text{år}$)

Anvendelse	MGK 2017	Forventet i ansøgt drift*
Drikkevand	9.015	270 x 33 = 8.910 250 x 6 = 1.500 I alt 10.410
Vask af malkeanlæg og stald	750	4x250 = 1.000
Vask af maskiner	10	10

*Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES:
En ko drikker ca. 33 m³ om året
Opdræt 0-28 mdr. drikker ca. 6 m³ om året.
Et malkeanlæg til ca. 300 køer bruger ca. 750 m³ om året.
En robot bruger ca. 250 m³ om året.

3.8.6 Restvand

Tabel 13 Befæstet areal (m^2) omkring bygninger

Befæstede arealer	Før ændring	Efter ændring
Ensilageplads nord	3750	3750
Ensilageplads syd	238	238
Mødding	130	130
Kalvehytter	280	280

Tabel 14 Anslåede mængder af restvand (beregnet som 0,7 m³ pr m²)

Type af restvand	m ³ /år før ændring	m ³ /år efter ændring	Afledes til
Ensilageplads nord	2625	2625	Udsprinkles
Ensilageplads syd	167	167	Gyllebeholder
Mødding	91	91	Gyllebeholder
Kalvehytter	196	196	Gyllebeholder

Rengøringsvand fra malkestald/robotter ledes via gyllekanaler til gyllebeholder.

Tagvand ledes til grøft.

Placering af afløb og brønd til udsprinkling ses af nedenstående kort.

Brøndens størrelse menes at være ca. 25 m³, og pumpen kan køre manuelt eller automatisk. Ansøger har ikke tidligere oplevet problemer med lagerkapaciteten i forhold til udsprinkling. Ved pludselige hændelser, hvor kapaciteten ikke kan følge med, vil der blive ringet efter maskinstationen, så vandet kan pumpes til gylletank. Hvis der bliver behov for en mere permanent løsning, så overvejes det at pumpe via gyllekanaler til gylletank. Ifølge kapacitetsberegningen er der ledig kapacitet i gylletank.

3.9 BAT-Ammoniakemission

I dette afsnit redegøres der for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold til bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

Tabel 15. Samlet BAT-beregning og ammoniakemission

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5817	715	6531
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5817	715	6531
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6.531 kg N/år. Den faktiske ammoniakemission er beregnet til 6.531 kg N/år. Dermed er det vejledende BAT-niveau overholdt.

BAT-niveauet påvirkes af, om der er tale om nye eller eksisterende bygninger, samt om bedriften er økologisk. BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og nye staldafsnit:

Tabel 16 Forudsætning for BAT-beregning

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
BBR 10	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
BBR 9	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit
BBR 3	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit
BBR 3	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit
BBR 2	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit
BBR 2	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
BBR 2	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
BBR 13 - efter udv.	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
BBR 13 - efter udv.	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
BBR 13 - efter udv.	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit
BBR 13 - efter udv.	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Eksisterende staldafsnit
BBR 13 - efter udv.	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
BBR 7	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
BBR 11+12	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Udeareal	Alle kvæg; Sengestald med fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Til reduktion af ammoniakemissionen er der indregnet følgende virkemidler:

- De nye staldafsnit med dybstrøelse lever op til BAT
- I tilbygningen er der sengestald med spalter. Det lever op til BAT for økologiske bedrifter.
- På drivvejene er der fast gulv. Det lever op til BAT for økologiske bedrifter.

Ved valg af virkemidler til reduktion af ammoniak skal man se på, hvilke virkemidler, der blev anvendt i tidligere godkender, og om disse virkemidler skal videreføres i den nye godkendelse.

I 2017 var der følgende vilkår med betydning for BAT:

- Dyr på græs. Dette virkemiddel er videreført i 8-års drift og nudrift, men ikke i ansøgt drift.

I 2009 var der følgende vilkår med betydning for BAT:

- Skraber på spalter i ungdyrstald. Dette virkemiddel videreføres ikke, da tests har vist, at skraber på spalter ikke havde den forventede effekt
- Skraber på fast drænet gulv. Dette virkemiddel videreføres.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 10 km fra den dansk-tyske grænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat vurderes ikke at være relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne

I dette afsnit vurderes projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker. Vurderingerne tager udgangspunkt i beskrivelsen af det ansøgte fra kapitel 3.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

(bilag IV arter, kulturarv og landskabet)

Der foretages bygningsmæssige ændringer i forbindelse med det ansøgte projekt. I det følgende vurderes projektets mulige indvirken på landskab, kulturarv og bilag IV arter.

De fleste af de ansøgte ændringer foregår inde i eksisterende bygninger. Disse ændringer vurderes ikke at påvirke landskab, kulturarv og bilag IV-arter.

Ejendommens placering og synlighed i landskabet:

Forlængelse af kostalden sker i nordlig retning og teknikrummet ligger på den østlige side af kostalden. Forlængelsen ligger skjult på grund af de eksisterende bygninger mod syd, og på grund af læhegn mod øst, vest og nord. Teknikrummet ligger skjult på grund af eksisterende bygninger. Forlængelsen kan måske ses fra Ellehusvej 3. Denne ejes af ansøger, og det vurderes, at det kun er en meget lille del af tilbygningen, der vil kunne ses fra Ellehusvej 3.

På grund af læhegn og afstand til øvrige beboelser vurderes der ikke at være andre naboer, der kan se tilbygningen.

Tilbygningen ligger ikke inden for skovrejsningsområde, byggebeskyttelseslinjer, kulturhistoriske bevaringsværdier, værdifulde kulturmiljøer, bevaringsværdige landskaber, geologiske bevaringsværdier, større sammenhængende landskaber eller fredede områder.

Den sydligste del af ejendommen ligger inden for økologiske forbindelser og åbeskyttelseslinje. Det gælder dog primært Ellehusvej 1. Den nye tilbygning ligger ikke inden for disse udpegninger.

På baggrund af ovenstående vurderes projektet ikke at være i konflikt med kommuneplanens udpegninger af landskab og kulturarv.

Projektets indvirken på bilag IV-arter:

Tilbygningen ligger ikke inden for naturbeskyttelsesinteresser, Natura2000 eller økologiske forbindelser. Ifølge Miljøgis ligger ejendommen i et område med bioscore på 1, hvilket er en lav bioscore (lav national prioritering og lav lokal prioritering), og artsscore på 1 eller derunder. Ejendommen ligger i et område med et vist antal truede arter (40-70 arter i 10 km kvadrat). Der er dog ikke observeret rødlistede arter i området omkring den nye tilbygning. De nærmeste observationer er ved Arnå (observationer fra 2021).

Der ændres ikke på vandhuller, der fjernes ikke gamle bygninger og der fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV-arter beskadiges eller ødelægges. Projektet vurderes derfor ikke at påvirke bilag IV-arter.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

(menneskers sundhed, luft)

I lovgivningen er der faste krav til ammoniakemissionen, der sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastningen begrænses.

BAT-beregningerne i IT-ansøgningen viser, at BAT-kravet for ejendommen er overholdt (afsnit 3.9). Det vurderes derfor, at der er foretaget tilstrækkelige tiltag til at minimere ammoniakemissionen. BAT er overholdt ved anvendelse af de ansøgte staldsystemer.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Ammoniakemission til naturarealer omkring ejendommen er beskrevet i afsnit 3.5.

Lovens krav til ammoniakpåvirkning af natur i både kategori 1 og 2 er overholdt, og projektet medfører ikke nogen merbelastning af områderne i forhold til nudriften. Derfor vurderes det, at ammoniakemission fra projektet ikke påvirker disse naturområder.

Hvad angår kategori 3-natur omkring ejendommen, så belastes disse med en merdeposition på under 1 kg. Når det ansøgte medfører en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel - efter den tilgængelige viden - ikke medføre, at der sker en tilstandsændring i den pågældende naturtype.

Samlet set vurderes det, at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer i omkringliggende natur, og dermed heller ikke påvirke levesteder for bilag IV-arter.

4.4 Lugtgener for omboende

(Menneskers sundhed/gene).

Lugtemission fra ejendommen er beskrevet i afsnit 3.6.

Projektet medfører at lugten fra ejendommen stiger. Som det fremgår af kapitel 3, så overholder projektet lovens krav i forhold til lugtgener i forhold til enkeltbeboelser, samlet bebyggelse og byzone.

For at minimere lugt holdes ejendommen ryddelig, med fjernelse af gødning og foderrester. I strøede staldarealer holdes overfladen tør ved at tilføre nyt strøelse. Lager af ensilage og fast møg overdækkes.

På baggrund af de gennemførte beregninger samt ovennævnte foranstaltninger vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige eller øgede gener for naboerne.

4.5 Støjgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støjkluder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.1 samt af kortbilag.

Der forekommer ikke støj fra ventilationsanlæg, da der er naturlig ventilation. I kostaldene kan der være temperaturstyrede faner, som kører i perioder med varmt vejr, men de støjer ikke. Malkning vurderes heller ikke at støje uden for ejendommens eget areal. Den væsentligste støjkilde på ejendommen vurderes at være i tilknytning til transport af foder og husdyrgødning.

Afstande fra stalde og foderlagre til naboer (der ikke ejes af ansøger) er ca. 400 mod sydvest og ca. 800 m mod øst og vest. Der er beplantning mellem ejendommen og naboerne, og ejendommen mod øst er et kvægbrug. De fleste transporter ligger i dagtimerne. I forbindelse med høst og ensilering kan der dog være behov for transporter i aften- og nattetimerne. Antallet af transporter forventes at stige ganske lidt fremover, hvor der skal håndteres større mængder foder og husdyrgødning (se afsnit 3.7.5 om transport). Ved at planlægge transporter, så der er færrest muligt, og så de så vidt muligt ligger i dagtimerne, vurderes det, at der er taget bedst muligt hensyn til naboerne.

4.6 Støvgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støvkilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.2 samt af kortbilag.

Det indkøbte foder opbevares i lukkede bygninger, mens foderblanding sker udendørs.

Afstande fra stalde og foderlagre til naboer er ca. 400 m mod syd, ca. 800 m mod øst og vest. Der er beplantning mellem ejendommen og naboerne. Vindretningen vil ofte være væk fra naboerne mod syd og øst. Derfor vurderes naboerne ikke at opleve støvgener fra husdyrbruget.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at medføre ændrede støvgener hos naboerne.

4.7 Lyspåvirkninger

(Landskabet og gener for mennesker)

Lyskilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.3 samt af kortbilag.

Der er beplantning, der vil sløre naboernes indblik til ejendommen, samt lyset herfra.

Da der er tale om åbne stalde, vil der kunne ses lys fra staldene, når det er mørkt. Der er dog kun fuld belysning i staldene, når der arbejdes i staldene. Om natten er der natsænkning i alle stalde.

Lys fra køretøjer kan også påvirke omgivelserne. Dette er dog typisk kortvarigt.

Samlet set vurderes belysningen på ejendommen ikke at genere naboer eller forbipasserende, på grund af beplantning og bygninger. For at minimere lysgener holdes lyset slukket eller dæmpet, når aktiviteterne på ejendommen ikke kræver lys.

4.8 Skadedyr

(Gener og menneskers sundhed)

Forebyggelse og håndtering af skadedyr er beskrevet i afsnit 3.7.4.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester reducerer forekomsten af fluer og rotter.

Strøede staldsystemer muges hver eller hver anden måned og holdes tørre i overfladen. Skulle der opstå problemer med fluer anvendes Stalosan eller andet middel til bekæmpelse af fluer.

Projektet forventes ikke at medføre øgede gener fra fluer og skadedyr.

4.9 Transporter

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Anslået antal transporter fremgår af afsnit 3.7.5. Placering af interne transportveje fremgår af kortbilag.

Gener fra transporter søges minimeret ved hensynsfuld kørsel og ved at kørslerne typisk foregår i dagtimerne.

Transport er i sig selv en forurenende aktivitet. Husdyrbruget vil som udgangspunkt tilstræbe færrest muligt transporter for at minimere tidsforbrug og udgifter til brændstof og arbejds løn. Husdyrbruget har dog behov for at transportere dyr, foder og gødning mv. Antallet af transporter søges minimeret ved at planlægge transporterne samt placering af bygningerne bedst muligt.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at medføre øgede gener fra transporter.

4.10 Energi

(Klima)

Ejendommens forventede energiforbrug fremgår af kapitel 3.

Ejendommens budgetterede energiforbrug ligger på ca. 215.000 kWh inkl. markvanding, hvilket er på niveau med normtallene.

Fremover forventes energiforbruget at være højere end i nudrift, fordi der vil være flere køer, der skal malkes, og mere gylle, der skal pumpes.

Følgende tiltag reducerer energiforbruget på ejendommen:

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ingen eller kun lidt energiforbrug til dette.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Efterhånden som lysstofrør udskiftes i staldene opsættes der LED lys i staldene. Der er allerede LED i en del af staldene
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer.
- En pladekøler overfører varme fra mælken til køernes drikkevand.
- Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende.

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af energiforbruget.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

(Vand)

Ejendommens forventede vandforbrug fremgår af kapitel 3.

Ejendommens vandforbrug ligger på ca. 14.000 m³, hvilket er på niveau med normtallene.

Fremover forventes vandforbruget at stige i forhold til nudrift, fordi antallet af køer stiger.

Følgende tiltag reducerer vandforbruget på ejendommen:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Der anvendes vandkøling til forkøling af mælken. Det samme vand anvendes til vask af malkestald samt til drikkevand til dyrene.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

- Det er forsøgt at finde en balance mellem rengøring pga. hygiejne og smitte og samtidig begrænsning af vandforbrug.

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af vandforbruget.

Foruden tiltag til minimering af forbruget af vand, tages der også hensyn til risikoen for forurening af overfladevand (søer og åer). Nærmeste sø ligger ca. 350 m syd for Ellehusvej 1, og det vurderes derfor, at risikoen for forurening af søer forårsaget af gylleudslip fra anlæggene er minimal. Som nævnt er der bygninger, der ikke overholder afstadskravet til åben grøft/vandløb. For at kompensere for dette bliver der foretaget foranstaltninger til minimering af risikoen for udslip af gylle fra anlæggene til grøften/vandløbet. Herunder udformning af drivvej, alarm på GB3 samt jordvold mellem GB3 og grøften/vandløbet.

Pumpning af gylle fra gyllekanaler til gyllebeholder sker under opsyn. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn. Der er heller ikke spjæld mellem forbeholder og gyllebeholder.

Gyllebeholdere er omfattet af beholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Olie opbevares i godkendte tanke. Der opbevares ikke kemi.

Vaskevand og drikkevandsspild fra stalde ledes til gyllebeholder.

Ejendommen ligger ikke inden for følsomme indvindingsområder, områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) eller indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. Husdyrbruget overholder de generelle regler for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning.

Samlet set vurderes det, at der på ejendommen er foretaget tiltag til minimering af vandforbrug, samt at der tages forholdsregler, der beskytter vandmiljøet.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

(jordarealer og jordbund)

Jordbundstypen er primært grovsandet jord. Sandjorden reducerer risikoen for afstrømning af næringsstoffer, hvis der sker udslip af gylle. I kombination med de beskrevne tiltag i afsnit 4.11 vurderes det, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risikoen for jordforurening.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

(befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der skal tages med i betragtning og som kunne betyde, at der skal udvises særlig forsigtighed.

Som nævnt tidligere i denne rapport overholdes lovens krav i forhold til ammoniakemission, og som beskrevet i afsnit 4.11 er der foretaget foranstaltninger for at minimere risiko for forurening.

Følgende tiltag på ejendommen vurderes desuden at gavne klimaet og dermed befolkningen generelt:

- Der udarbejdes klimaregnskab via Naturmælk
- Stærke efterafgrøder opfanger CO₂ og binder kulstof i jorden
- Udbringning tilpasses vejr og jord (større risiko for emission af lattergasser ved udbringning på våd jord)
- Forbrug af gødning tilpasses kvælstofbehovet
- Der indgår græs i sædskiftet. Græs øger kulstofindholdet i jorden i forhold til etårige afgrøder
- Der deltages i lavbunds- eller vådområdeprojekter
- Fodring med frisk græs (afgræsning) reducerer metan i vommen
- Foderspild minimeres – bl.a. ved brug af plansiloer
- Foderudnyttelse optimeres
- Kørsel minimeres

4.14 Alternative løsninger

Her redegøres for alternative løsninger. F.eks. andre placeringer af bygninger og valg af andre staldsystemer og teknologier.

Tilbygningen er en forlængelse af den eksisterende kostald. Køerne i den eksisterende stald skal malkes i den nye tilbygning. Derfor er der ikke overvejet andre placeringer af tilbygningen.

Placering af drivvejen længere væk fra grøften har været overvejet, men er ikke mulig på grund af logistikken på ejendommen (se afsnit 3.4.1).

4.15 Oplysninger om konsulenten

Miljørådgiver Birgitte Madsen, Velas I/S.

5. Konklusion

Der er foretaget beregninger af hvor meget lugt og ammoniak det ansøgte projekt forventes at medføre i forhold til den konkrete produktion på den konkrete beliggenhed. Der er foretaget konkrete vurderinger i forhold landskab og afstand til naboer. Herudover er danske landbrug reguleret af en række generelle regler der har til hensigt at beskytte miljøet i bred forstand. Ud fra de konkrete forhold samt de generelle regler vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

6. Bilag

- Kapacitetserklæring
- Aktiviteter og opbevaring (placering af lys-, støv- og støjkilder, intern transport)